

Sritis ir tikslai:

- Pasiekia dviejų vienetų klausos atmintį:

- veiksmazodis + veiksmazodis

Iškirpk ir nuspalvink paveikslėlį.

Paglostyk ir pabučiuok šunį.

Pasokinėk ir atsisesk ant grindų.

Supkis ir čiuožinėk parke.

Tėtis prausiasi, o paskui valgys.

Mesk kamuolį ir pūsk į dūdą.

Veikla

Klausos atmintis

Praėjusią savaitę pradėjote mokyti savo vaiką klausytis dviejų pagrindinių elementų frazėje. Šią savaitę tęsime darbą su dviejų dalių atmintimi – su dviem veiksmazodžiais, atliekant atitinkamus veiksmus.

Naudinga ko nors mokant vaiką nuolat supažindinti su naujais žodžiais. Mokymo metu jums nereikia naudoti tik vaikui žinomus žodžius. Jūs pateikiate daug pavyzdžių su dviem veiksmazodžiais ir, jei jus ribos vaiko žinomas žodynas, neišmokysite vaiko pakankamai plačiai. Atsiminkite, mokymas – pavyzdžio rodymas vaikui, žaidimas su juo, o NE testavimas.

Veiklos

- Smagios pagalbinės priemonės. Turėkite keletą smagių pagalbinių priemonių: burbulus, kamuolių, veidrodį, žaisliukų, kuriuos galima prisukti, ragus, prožektorių ir kt. Sudėkite juos į krūvą ant grindų. Pasiimkite po vieną į abi rankas ir sakykite: „**Aš mesiu kamuolį ir pūsiu burbulus**“. Leiskite vaikui išsirinkti du daiktus ir šalia tinkamai kalbėkite: „Tu paleisi pelytę ir įjungsi prožektorių“. Galite akustiškai pabrėžti arba pakartoti kiekvienos frazės veiksmazodžius, kad vaikas juos gerai išgirstų. Kartokite tol, kol visi žaislai bus panaudoti įvairiais deriniais.
- Atsispausdinkite ar nupieškite paveikslėlius. Padėkite ant stalo dažus, žirkles, klijus, lipnią juostą ir spalvotus pieštukus. Ką nors įsivaizduokite ir paėmę kuriuos nors du daiktus tarkite: „**Aš kirpsiu, o tada spalvinsiu savo paveikslėlį**“. Paprašykite vaiko taip pat atlikti du veiksmus su jo paveikslėliu ir kalbėkite, pateikdami kalbos pavyzdį: „**Tu pieši ir klijuoji savo paveikslėlį**“.
- Lėlės namas ir šeima. Padarykite taip, kad dvi lėlės darytų po du veiksmus: „Mamytė gamina maistą, tada žiūrės televizorių“. Leiskite vaikui pasirinkti lėlę ir atlikti tas veiklas. Vaikui atliekant veiklą, sakykite frazę, apibūdinančią jo veiklą: „**Tu moudaisi, o paskui valgysi**“.

Data	Ką Jūsų vaikas darė?

Sritis ir tikslai:

- Pradedama atpažinti atskirus objektus pagal kategoriją:
 - gyvūnai,
 - drabužiai,
 - maistas,
 - žmonės,
 - transporto priemonės.
- Tema – gimtadieniai.

Veikla

Jūsų vaikas išmoko nemažai daiktavardžių ir dabar atėjo metas mokytis jį, kad viskas gali būti suskirstyta į kategorijas. Šią savaitę mokykite vaiką platesnių pavadinimų visiems jo žinomiems pavieniams žodžiams. Vaikams smagu tai mokytis, nes tai yra jų pažintinės funkcijos pradžia – klasifikuoti panašius daiktus.

Daiktų atskyrimas

Įdėkite po penkis gyvūnus, maisto produktus ir baldus į maišelį. Šalimais padėkite lėlių namelį, tvorą daržinę arba mišką ir pirkinių maišelį arba žaislinį šaldytuvą. Išimkite kurį nors daiktą iš maišelio, pavadinkite jį ir pasakykite, kam jis priklauso (kategorijos pavadinimas). Padėkite daiktą į namelį, mišką ar pirkinių maišelį. Leiskite vaikui išimti daiktą iš maišelio ir, jei gali, pavadinti. Palaukite, kol jis sugalvos, kur padėti daiktą. Dauguma vaikų žino kategorijų pavadinimus vien stebėdami ir per neverbalinę mokymąsi. Vaikas gal jau pradėjo suprasti, kad daiktai priklauso grupėms, bet dabar jūs jam sakysite žodžius, priklausančius toms grupėms.

Kategorijų paieška

Kiekvieną dieną pasirinkite kategoriją, kurią mokysite ir ieškosite.

Pasidėkite keletą pakabų, lagaminą ir paprašykite vaiko padėti surasti drabužius. Vaikščiokite po namus ir ieškokite atitinkamų rūbų, kurių dalį dėsite į lagaminą, o dalį kabinsite į spintą. Kiekvieną dieną kalbėkite apie naują kategorijų grupę:

- Įrankių dėžė – įrankiai.
- Žaislų dėžė – žaislai.
- Garažas – transporto priemonės.

Gimtadienio frazės ir žodynas (surenkite gimtadienio vakarėlį meškučiui, suvyniokite keletą vaiko žaislų, kuriuos padovanosite meškučiui, nulipdykite žaislinį tortą ir t.t.).

- Pūsk žvakes. Pjauk tortą. Išvyniok dovanas. Pasakyk: „Ačiū“. Suplėšyk popierius. Ką gavai dovanų? Dainuok dainą: „Su gimimo diena“. Kiek tau metų? Kas atėjo į tavo vakarėlį?
- Žvakės, pyragas, karštas, atsargiai, pūsk, pūsk smarkiau, pūsk dar kartą, dar, atidaryk, išpakuok, kaspinas, gražu, popierius, lipni juosta, ledinukai, ledai, gimtadienis, dainuoti, daina, atvirukas, vokas, elektroninis laiškas, vakarėlis.

Data	Ką Jūsų vaikas darė?

Sritis ir tikslai:

- Sudarykite spontaniškos kalbos pavyzdžių mažiausiai iš 34 pasakymų (paeiliui).
- Analizuokite kalbos pavyzdžius:
 - daiktavardžiai;
 - nėra, nebėra;
 - pasikartojimas – daugiau;
 - atmetimo – „Ne“;
 - priskyrimas – būdvardžiai;
 - nuosavybė – mano;
 - veiksmažodžiai.

Veikla

Kalbos pavyzdys

Prisimindami apie spontaniškos kalbos pavyzdžių rinkimą grįžkite į 20 pamoką.

Suorganizuokite vaikui keletą veiklų, kurias jis galėtų atlikti su kitu asmeniu. Sėdėkite atokiau ir užsirašinėkite viską, ką jūsų vaikas sako. Jūs turėsite atskirti, kur baigiasi vienas pasisakymas ir prasideda kitas. Nepraleiskite jokių pasisakymų, užsirašykite viską, ką jis sako, vienam pasisakymui skirdami atskirą eilutę tol, kol surinksite 34 pasisakymus ar daugiau. Kaip ir anksčiau, pamėgdžiojimai neskaičiuojami. Taigi jų nerašykite.

- Sulauksite daugiau pasisakymų, jei žaidžiantis asmuo tiesiog komentuos, o ne klausinės vaiko.
- Turėkite pasiruošę pakankamą kiekį veiklų, kad pagalbininkas turėtų kuo užimti vaiką. Knygų skaitymas drauge, šeimos nuotraukų peržiūra, vaiko garsų knygutės skaitymas, kasdieninės veikla (pavyzdžiui, lėlės maudymas) – visi šie veiksmai suteiks vaikui progas kalbėti.
- Jei žaidimas yra per įdomus, vaikas gali visiškai pasinerti į žaidimą ir tai tik gali sumažinti vaiko pasisakymų skaičių.

Data	Ką jūsų vaikas darė?

Sritis ir tikslai:

- Atnaujinti tarimo pasiekimų lentelę.
- Ar jūsų vaikas taisyklingai taria toliau vadinamas fonemas visuose žinomuose žodžiuose tinkamose pozicijose?
 - /b/
 - /m/
 - /h/
 - /p/
 - /n/

Veikla

Kalbėjimo ir balbatavimo tvirtinimas

Kai vaikas taria pakankamai priebalsių spontaniškai kalbėdamas, pagal ekspresyvos kalbos tikslus atkreipkite dėmesį į vaiko tarimą, ne į jo kalbą. Ar jūsų vaikas naudoja kairėje pusėje nurodytas fonemas savo tariamuose žodžiuose? Naudokitės pateikta artikuliacijos lentele prieduose ir tariamas fonemas žodžiuose pasižymėkite.

Naudokite (+) ir (-) simbolius, kad atskirtumėte teisingai ir neteisingai ištartas fonemas jo pasakytuose žodžiuose.

Pastaba: jei du priebalsiai eina vienas po kito, tai vadinama garsų samplaika. Šioje stadijoje nereikia tikėtis, kad vaikas ištars samplaikas, todėl žymėdami vaiko tarimą nežymėkite tokių samplaikų klaidomis, pavyzdžiui: blogas; prašau ir t.t.

Jei pastebite klaidą vaiko kalbėjime, gali tekti grįžti į balbatavimo tvirtinimą su tam tikromis fonemomis. Ar garsas netiriamas tik su vienu balsiu ar su skirtingais balsiais ir dvigarsiais? Grįžimas prie priebalsių tvirtinimo skiemens lygmenyje yra svarbus, jei pastebite, kad vaikas netaisyklingai taria žodį. Jei vaikas netaisyklingai taria fonemą, visada parodykite jam teisingą pavyzdį, kad jis turėtų galimybę jį išgirsti. Balbatavimas padės vaikui taisyklingai tarti fonemas ir taip išvengsite netaisyklingo tarimo įpročio.

Data	Ką Jūsų vaikas darė?

1. Savaitės pasaka: Serena Romanelli, „Gimtadienio vakarėlis“ (The Best Birthday Party). A Touch and Feel Book. North South Books. USA, 2009.

- Yra daugybė skirtingų knygučių, tinkančių pagal šios savaitės tikslus, kai tema – gimtadieniai. Ši knygutė turi papildomų ir apibūdinamų kiekviename puslapyje tekstų, pavyzdžiui, blizgantys balionai.
- Veiklos:
 - Paimkite praėjusių gimtadienių nuotraukas ir kiekvieną jų aptarkite drauge su vaiku. Lyginkite nuotraukose matomus vaizdus su knygos paveikslėliais ir aptarkite, kas yra bendro ir kuo skiriasi.
 - Surenkite gimtadienio vakarėlį vienam iš vaiko žaislų, kaip paaiškinta kalbos suvokimo dalyje. Leiskite pasireikšti vaizduotei. Galite pagaminti pakvietimus šeimos nariams ar kitiems žaislams, ar net gimtadieniui skirtas lėkštes, pyragą ar suvyniotas dovanas. Pripūskite balionų ir papuoškite kambarį vakarėliui. Ką bedarytumėte, viskas padeda vaikui mokytis naujo žodyno, kalbos ir veiksmų gimtadienio vakarėlio tema. Jam tai bus naudinga, kai dalyvaus tokiuose vakarėliuose, pradėjęs eiti į darželį ir paskui į mokyklą.

2. Savaitės daina: „Su gimimo diena“

Žodžiai: „Su gimimo diena, su gimimo diena, su gimimo su gimimo, su gimimo diena“.

- Tai tradicinė daina, kuri visuomet dainuojama prie gimtadienio torto.
- Dainuokite šią dainą tikruose ir suvaidintuose gimtadieniuose.
- Mokykitės šią dainą, pasigaminę žaislinį tortą. Įsmeikite jį į tikras žvakutes, kurias galima užpūsti.
- Pasidarykite ir atskirą gimtadienio torto puslapį „Garsų knygutėje“. Taip pat pasidarykite ir žvakutes su atskiromis liepsnelėmis, kurias būtų galima užpūsti. Galite naudoti lipdukus (medžiagą skirtingomis pusėmis, limpančią viena prie kitos) arba limpančią gumą liepsnelėms virš žvakių prikabinti.

★ **Patarimas.** Pasigaminkite klausos aparatų ar procesoriaus dėžutę su vaiko vardu ir paveikslėlius, kad vaikas pats galėtų viską susidėti (nebent reikia dėti į džiovinio dėžutę).

